

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. K.**, zast. Mgr. Daliborem Lípou, advokátem, se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 5. 2020, č. j. 11 A 197/2018 - 90,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Daliborovi Lípovi, advokátovi, se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 3.400 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce se žalobou domáhal určení, že jeho přemístění z věznice Rapotice do věznice v Ostrově nad Ohří bylo nezákonným zásahem, a požadoval, aby soud zakázal žalované v tomto zásahu pokračovat a aby obnovil stav před tímto zásahem, tedy navrátil žalobce do jeho kmenové věznice v Rapoticích k výkonu trestu. Odmítl, že by porušil § 28 odst. 1 a odst. 3 písm. a) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, či že by se k zaměstnancům věznice, jmenovitě pak paní Z. R., choval natolik nepřiměřeně, aby to zapříčinilo jeho přemístění. Připustil, že s uvedenou příslušnicí žalované hovořil a předal jí i dopis, nicméně má za to, že složení poklony či lichotky nemůže být považováno za porušení uvedeného ustanovení zákona o výkonu trestu odnětí svobody, natož závažným způsobem. Žalobce neporušoval pravidla výkonu trestu, ale choval se vzorně, ve věznici Rapotice byl zcela bez problémů a obdržel i kázeňskou pochvalu.

Pokud se měl dopustit provinění, mělo to být řešeno kázeňským postihem. Podle žalobce nebyla splněna ani jedna ze dvou podmínek (dohoda ředitelů věznic a potřeba prohloubení výchovného vlivu trestu) stanovených v § 10 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „řád výkonu trestu“), k přemístění žalobce do jiné věznice.

[2] Městský soud v Praze nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Námitce žalobce, že spis neobsahuje žádný dokument, z něhož by byla patrná dohoda ředitelů Věznice v Rapoticích a Věznice v Ostrově nad Ohří, městský soud nepřisvědčil s tím, že zákon ani prováděcí předpis nestanoví pro formu vzájemné dohody ředitelů věznic žádné podmínky, a proto stačí dohoda konkludentní, přičemž z toho, že žalobce byl a dosud je ve výkonu zbytku trestu odnětí svobody umístěn právě ve věznici v Ostrově nad Ohří, je zřejmé, že dohoda ředitelů obou věznic ohledně přemístění žalobce musela existovat. Ohledně splnění druhé zákonné podmínky pro přemístění žalobce do jiné věznice, kterou je prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu odnětí svobody, shledal soud prokázaným, že v průběhu výkonu trestu odnětí svobody žalobce v Rapoticích nastaly závažné okolnosti odůvodňující závěr žalované, že se žalobce dopustil nevhodného chování vůči speciální pedagožce oddělení výkonu trestu odnětí svobody Mgr. Z. R., kterým porušil § 28 odst. 1 a odst. 3 písm. a) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Městský soud uzavřel, že k nestandardním kontaktům mezi žalobcem a Mgr. R. objektivně došlo, proto bylo přemístění realizováno v souladu s právními předpisy, neboť další pobyt žalobce ve věznici v Rapoticích neskýtal záruku, že naplní předpoklad prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu odnětí svobody na žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Městskému soudu vytknul, že neprovedl dokazování k tvrzení stěžovatele, že nikdy nedával žádost o přemístění z věznice Rapotice a že mu speciální pedagog M. L., který ho navštívil ve věznici Brno, v rámci výslechu o kázeňském přestupku sdělil, že dokud bude v Rapoticích, tak se stěžovatel do věznice Rapotice nikdy nevrátí. Během této doby se stěžovatel dozvěděl, že se měl dopustit nevhodného chování vůči Mgr. Z. R., konkrétně porušení § 28 odst. 1 a odst. 3 písm. a) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Stěžovatel odmítl, že by se dopustil porušení těchto ustanovení, či že by se k zaměstnancům věznice, jmenovitě pak paní Z. R. choval natolik nepřiměřeně, aby to vyústilo v jeho přemístění z jeho kmenové věznice. Připustil, že s paní Z. R. hovořil a rovněž jí i předal dopis, nicméně má za to, že složení poklony či lichoťky nemohou být považovány za porušení zmiňovaného ustanovení, natož hrubým způsobem. Uvedl v této souvislosti, že městský soud odmítl provést dokazování výslechem Mgr. R. Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že neporušoval pravidla výkonu trestu a naopak obdržel kázeňskou pochvalu, plnil bezezbytku program zacházení a důsledně dodržoval vnitřní řád věznice. Plnil rovněž pracovní a vzdělávací aktivity. Stejně jako již v žalobě uvedl, že pokud se měl dopustit provinění vůči předpisům upravujícím výkon trestu, mělo to být řešeno kázeňským postihem, přičemž postačilo pouhé projednání tohoto kázeňského přestoupení prostřednictvím pohovoru. První z podmínek stanovených v § 10 odst. 1 písm. b) řádu výkonu trestu pro nikoli přechodné přemístění do jiné věznice (potřeba prohloubení výchovného vlivu u výkonu trestu) tak s ohledem na výše uvedené nebyla splněna.

[4] Nebyla splněna ani druhá podmínka spočívající v dohodě ředitelů věznic. Správní spis totiž neobsahuje žádnou takovou dohodu ředitelů věznic, na základě které by měl být stěžovatel přesunut. Proběhnuvší dohodu, na základě které byl stěžovatel přesunut, by přitom měla žalovaná řádně tvrdit a prokázat, což neučinila. Stěžovatel tak má za to, že byl přesunut jakýmsi pokoutným postupem, který zákon ani řád výkonu trestu nezná, tj. postupem nezákonným.

pokračování

Městský soud pouze nikterak prokázanou dohodu ředitelů věznic anticipoval jako logicky předcházející přemístění stěžovatele z věznice do věznice, čímž ale porušil rovnost stran a dovedil něco, co nebylo ze strany žalované prokázáno.

[5] Stěžovatel navázal, že žalovaná realizovala jeho přemístění mezi věznicemi zcela v rozporu se zákonem i zájmem na řádném výkonu trestu odsouzenými a městský soud věc nesprávně posoudil, když nezákonný zásah žalované aproboval, místo aby konstatoval, že k němu došlo. Závěrem stěžovatel namítl, že se městský nedostatečně zabýval jeho námitkami uplatněnými v žalobě a kasační stížností napadený rozsudek je stížen nepřezkoumatelností. Podle stěžovatele městský soud rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když neprovedl některé důkazní návrhy stěžovatele a zároveň přešel nedostatečně doložení důkazů žalovanou, když zejména ignoroval absenci jakékoli hmatatelné dohody mezi řediteli dotčených věznic, či alespoň záznam o této dohodě. Podle stěžovatele není možné, aby si soud vypomáhal argumentací, že přesunutí stěžovatele do jiné věznice dokládá dohodu mezi řediteli věznic.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná o posouzení, zda se žalovaná dopustila nezákonného zásahu tím, že stěžovatele přemístila do jiné věznice na základě § 10 odst. 1 písm. b) řádu výkonu trestu, dle kterého, *odsouzený se přemístí do jiné věznice na dobu nikoliv přechodnou po vzájemné dohodě ředitelů věznic stejného základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou uplatňujících obdobné programy zacházení s odsouzenými za účelem prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu nebo na základě kladného rozhodnutí o žádosti odsouzeného nebo jemu blízkých osob.*

[10] Podle § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu, *odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.*

[11] Podle odst. 3 písm. a) téhož ustanovení, *odsouzeným je zakázáno navazovat styky s jinými osobami v rozporu s tímto zákonem nebo s pokynem vydaným na základě tohoto zákona.*

[12] Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, v níž stěžovatel městskému soudu vytýkal, že se nedostatečně zabýval jeho námitkami uplatněnými v žalobě. Pokud by tato námitka byla důvodná, již tato okolnost samotná by musela vést ke zrušení kasační stížností napadeného rozsudku.

[13] Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. července 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33). Nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelů o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24).

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek takovými vadami netrpí, neboť krajský soud se náležitě, srozumitelným a logickým způsobem vypořádal s veškerými žalobními námitkami a své závěry přehledně a přesvědčivě odůvodnil.

[15] Námitce stěžovatele, že městský soud rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když neprovedl některé důkazní návrhy stěžovatele a zároveň přešel nedostatečně doložení důkazů žalovanou, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť má stejně jako městský soud za to, že ve věci bylo možné rozhodnout na základě obsahu správního spisu obsahujícího dostatek podkladů pro rozhodnutí. Provedení stěžovatelem navržených důkazů tudíž nebylo potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu. Stěžovatelem požadované dokazování toho, že nikdy nedával žádost o přemístění z věznice Rapotice, a sdělení speciálního pedagoga M. L. nemá pro posouzení věci význam, neboť nejsou pro věc nijak relevantní.

[16] Mgr. R. do záznamu o stížnosti ze dne 31. 5. 2018, č. j. VS-60778-11/ČJ-2018-800012-STG, uvedla, že v rámci svých povinností jako speciální pedagog vede od 14. 2. 2018 vzdělávací aktivitu Výuka anglického jazyka pro pokročilé. Přibližně v druhé polovině měsíce března ji stěžovatel požádal, jestli by se mohl dobrovolně účastnit výuky angličtiny i s druhou skupinou odsouzených. Dále ji požádal, zda by mohl dostávat navíc nějaké úkoly, aby se v anglickém jazyce mohl zdokonalovat. V těchto požadavcích stěžovateli vyhověla, neshledávala v jeho jednání nic špatného, myslela si, že pokud se chce stěžovatel vzdělávat, tak mu jako speciální pedagog vyhoví. V měsíci dubnu stěžovatel napsal žádanku, že žádá o změnu aktivit v Programu zacházení. V pátek dne 27. 4. 2018 v odpoledních hodinách se stěžovatelem provedla pohovor a předala mu na jeho žádost úkol na multifunkční místnosti mezi odděleními F1 a F2. Stěžovateli jí řekl, že změna aktivit je pouze zástupným důvodem pro pohovor a následně jí rovněž řekl, že se mu zdá smutná a že je ochoten jí s jejími osobními problémy nezištně pomoci. Dále jí řekl, že ve sportovním oblečení vypadá sexy a že po skončení výkonu trestu by s ní rád navštívil nějaké divadelní představení nebo koncert. Mgr. R. stěžovatele upozornila, že se chová nevhodně, odmítá se s ním bavit o svých osobních věcech a že budou řešit pouze problémy pracovního charakteru a týkající se jeho výkonu trestu. Sdělila stěžovateli, že pokud by ve svém jednání pokračoval, celou věc by musela postoupit ke kázeňskému řízení. Po této události si Mgr. R. všimla, že stěžovatel věnuje její osobě zvýšenou pozornost. Velmi často pozoroval její pohyb z chodby oddělení F1, většinu času stál u vstupního katru na oddělení F1. Sledoval, co má na sobě oblečeno, kdy chodí na WC či do místnosti určené pro vychovatele. Mgr. R. z toho získala nepříjemný pocit. Nebylo jí příjemné, že se stěžovatel o ni až příliš zajímá. Dne 9. 5. 2018 po skončení hodiny anglického jazyka přibližně v 9:35 ji stěžovatel předal zalepenou obálku a dodal, že se jedná o splněný úkol z pátečního pohovoru. Po rozlepení obálky zjistila, že obálka obsahuje

pokračování

zmíněný úkol a dopis. Po přečtení dopisu a úkolu bylo Mgr. R. jasné, že stěžovatel její upozornění ohledně nevhodného chování nevzal v potaz. Celou věc ještě týž den oznámila zástupci vedoucího oddělení výkonu trestu npor. Mgr. Š.

[17] Byť obsah výše zmíněného dopisu stěžovatele byl vůči Mgr. R. vskutku lichotivý, jak na to poukazuje stěžovatel, stěžovatel tento dopis Mgr. R. předal poté, co jej výslovně upozornila, že se chová nevhodně a že se s ním odmítá bavit o svých osobních věcech a v situaci, kdy jí stěžovatelova pozornost byla nepřijemná. Stěžovatel tudíž v postavení vězně nerespektoval pokyn, který mu Mgr. R. v postavení zaměstnankyně žalované udělila. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že je třeba zohlednit a zdůraznit skutečnost, že stěžovatel takto jednal vůči zaměstnankyni vězeňské služby ve věznici, tedy v prostředí, které je velice striktně svázáno celou řadou formálních pravidel přísně zavazujících jak vězně, tak i zaměstnance vězeňské služby, to vše za účelem zákonného zajištění řádného provozu věznice a výkonu trestu v ní umístěných vězňů. Jednání stěžovatele tedy nebylo v souladu s povinností plnit pokyny a příkazy zaměstnanců vězeňské služby stanovenou v § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu a lze jej hodnotit jako snahu navazovat kontakt v rozporu s pokynem vydaným na základě tohoto zákona ve smyslu odst. 3 písm. a) téhož ustanovení. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce stěžovatele, že jeho chování vůči Mgr. Z. R. nemohlo být v rozporu se smyslem a účelem výkonu trestu odnětí svobody. V návaznosti na výše uvedené zdejší soud konstatuje, že žalovaná nepochybně, pokud shledala, že výkon trestu odnětí svobody stěžovatele za daných okolností neplní svůj účel a jsou dány podmínky pro přesunutí stěžovatele do jiné věznice stanovené v § 10 odst. 1 písm. b) řádu výkonu trestu.

[18] Tvrzení stěžovatele, že v minulosti obdržel kázeňskou pochvalu, plnil program zacházení, dodržoval vnitřní řád věznice a plnil rovněž pracovní a vzdělávací aktivity nic nemění na tom, že v jeho případě byly podmínky pro přesun do jiné věznice splněny. Předchozí řádný výkon trestu stěžovatelem může představovat pouze polehčující okolnost při projednávání kázeňského přestupku stěžovatele. Přesvědčení stěžovatele o tom, jakým způsobem měl být jeho kárný přestupek projednán, pak není pro posouzení nyní projednávané věci relevantní.

[19] Ze stanoviska Vězeňské služby České republiky, věznice Rapotice ze dne 12. 6. 2018, č. j. VS-60778-15/ČJ-2018-800012-STG, ke stížnosti stěžovatele ze dne 18. 5. 2018 proti přemístění z Věznice Rapotice do Věznice Ostrov a nevhodnému jednání vychovatele, Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 10. 5. 2018 byla podána Věznicí Rapotice žádost o přemístění stěžovatele do Věznice Ostrov nad Ohří. Dne 11. 5. 2018 byla výše uvedená žádost schválena ředitelem Věznice Ostrov nad Ohří. Dne 15. 5. 2018 byl stěžovatel s přemístěním seznámen. Z obsahu výše uvedeného stanoviska tedy vyplývá, že došlo k dohodě mezi řediteli věznic ohledně přemístění žalobce.

[20] Existenci této dohody a rovněž způsob, jakým byla uzavřena, dále dokládá úřední záznam plk. Mgr. Františka Melichara, vrchního rady, pověřeného zastupováním ředitele Věznice Rapotice, ze dne 31. 5. 2018, č. j. VS-60778/ČJ-2018-800012-STG, v němž mimo jiné uvedl, že telefonoval řediteli Věznice Ostrov nad Ohří plk. Ing. Z. a popsal mu výše uvedenou situaci. Dále uvedl, že v tomto případě průběh výkonu trestu stěžovatele ve věznici Rapotice neplní účel prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu odnětí svobody. Proto plk. Ing. Z. požádal, zda by souhlasil s přemístěním stěžovatele do Věznice Ostrov nad Ohří na základě § 10 odst. 1 písm. b) řádu výkonu trestu. Plk. Ing. Z. s přemístěním stěžovatele na dobu nikoli přechodnou souhlasil. Dne 10. 5. 2018 byla podána žádost o přemístění stěžovatele do věznice Ostrov nad Ohří, která byla dne 11. 5. 2018 schválena jejím ředitelem.

[21] Správní spis tudíž obsahuje vícero záznamů o dohodě mezi řediteli věznic ohledně přemístění stěžovatele, a nelze proto stěžovateli přisvědčit, že tyto záznamy ve správním spise absentují. Námitka stěžovatele, že městský soud dovodil její existenci, aniž by byla ze strany žalované prokázána, tudíž není opodstatněná. Důvodná proto není ani námitka stěžovatele, že nebyla splněna ani druhá podmínka stanovená ve výše uvedeném ustanovení řádu výkonu trestu spočívající v dohodě ředitelů věznic a že byl stěžovatel přesunut jakýmsi pokoutným, tj. nezákonným způsobem. Závěr městského soudu, že dohoda mezi řediteli musela existovat a že stačí dohoda konkludentní, je sice v posuzované věci nepřesný a příliš zobecňující, v situaci, kdy dohoda mezi řediteli věznic prokazatelně existovala, však nemá tato dílčí nepřesnost v odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku za následek jeho nezákonnost.

[22] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem uzavírá, že předmětné přemístění stěžovatele žalovanou do jiné věznice nenaplnuje znaky nezákonného zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[23] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[24] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti.

[25] Zástupci stěžovatele, který mu byl ustanoven městským soudem, se podle § 35 odst. 10 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. přiznává odměna za zastupování celkem ve výši 3.100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti ze dne 21. 7. 2020. Zástupci se dále za tento úkon přiznává paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Zástupce uvedl, že není plátcem DPH. Celkem tedy náleží zástupci stěžovatele odměna 3.400 Kč, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. listopadu 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu